

«Bez serc, bez ducha, to szkieletów ludy!» Adam Mickiewicz

GAZETA POLSKA

Bukowiny

Видання Чернівецького обласного
Товариства польської культури
ім. Адама Міцкевича

Nr. 9-10
(581-582)
Marzec
2008 r.

Ukazuje się
od 30 lipca 1883 roku

Pismo społeczne, gospodarcze i literacko-kulturalne

Redakcja wyraża podziękowania za dofinansowanie kosztów druku ze środków Senatu RP oraz Fundacji «Pomoc Polakom na Wschodzie»

Drodzy Rodacy, Drodzy Bukowińczycy!

Wielkanoc – Wielka Niedziela Wielkanocna – Święto Zmartwychwstania Pańskiego, jest największym, najstarszym, bo najwcześniej ustanowionym i najuroczyściej obchodzonym świętem wszystkich chrześcijan w tym i Polaków, odprowadzającym na pamiątkę Zbawczej Męki, Śmierci i przede wszystkim Chwalebного Zmartwychwstania Chrystusa.

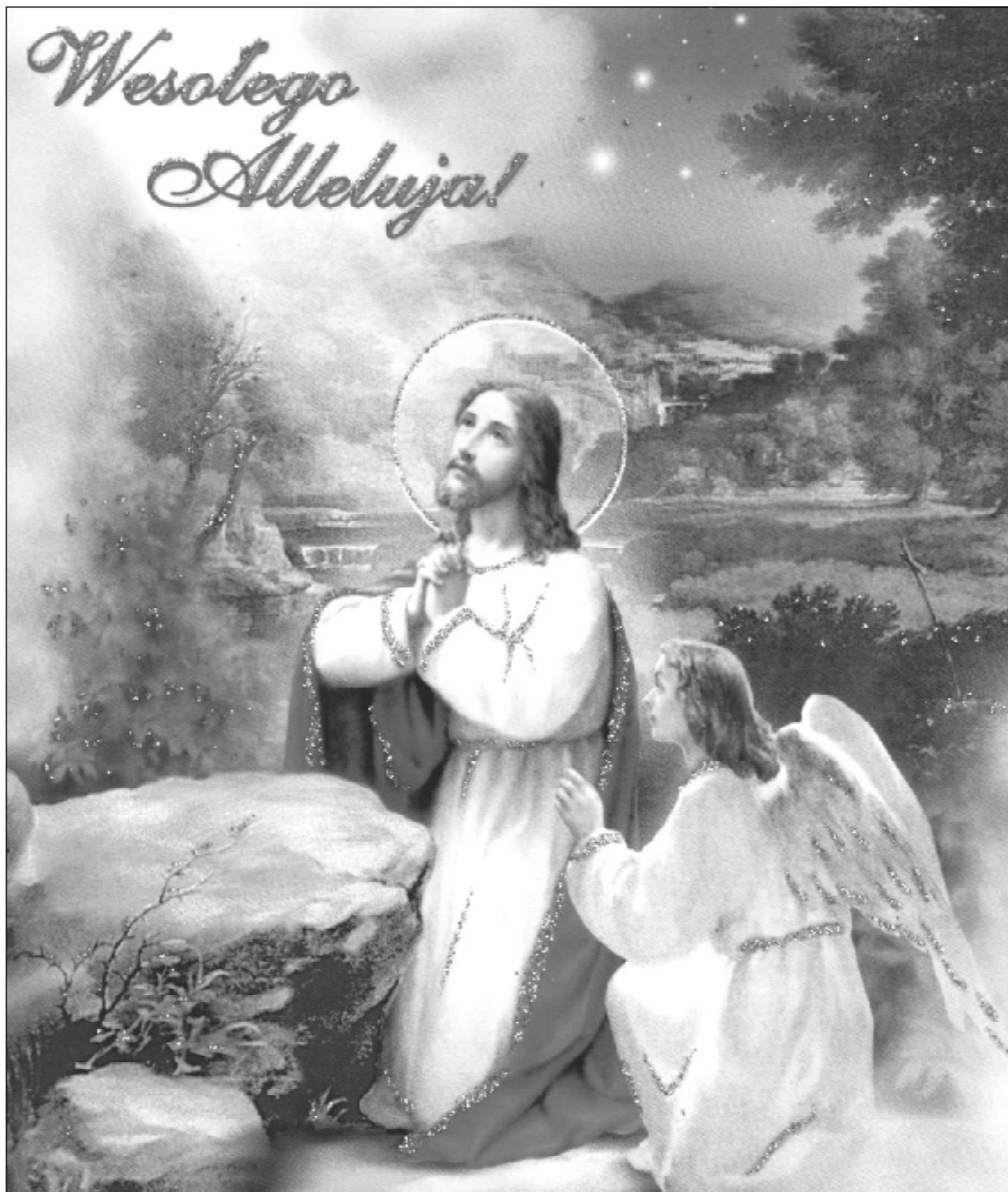
W tradycji polskiej Wielkanoc i wszystkie towarzyszące jej zwyczaje i tradycje wyrażają radość życia i radość istnienia, właściwą porze roku, w której ją obchodzimy. Jest bowiem Wielkanoc zarówno czasem, głębokich przeżyć religijnych, jak i zwyczajnych ludzkich przyjemności i radości. A wszystkie te wątki spletają się w radosną i harmonijną całość.

W te świąteczne Wielkanocne dni życzymy sobie nawzajem zdrowia, pokoju, miłości, sukcesów w działalności naszego Towarzystwa oraz odrodzonej „Gazety Polskiej Bukowiny”. W imieniu Zarządu Głównego i swoim osobistym chciałbym serdecznie podziękować wszystkim członkom Towarzystwa, jego aktywowi, zespołom folklorystycznym za tak ważną działalność, którą prowadzicie, działalność na rzecz rozwoju polskości, naszej pięknej Bukowiny.

A jeszcze po góralsku,
Pisanych jojecek, wirzbowych bazicek, kielbasy swieconej,
duzo krzanu do niej, baby polukrzzonej, kukielki pieconej,
Zmartwychwstanie w duszy i Wiesny... po usy.

Życzę od całego serca zdrowych, miłych, radosnych i pogodnych Świąt Wielkanocnych.
Wesołego Alleluja!!!

Władysław STRUTYŃSKI
Prezes Zarządu Głównego Obwodowego TKP
im. Adama Mickiewicza.

Дорогі буковинці!

Сердечно вітаємо всіх наших краян, які відзначають Святу Пасху Господню за григоріанським календарем.

Світле Воскресіння Христове – одне з найсвітліших свят, що поєднує в собі високі християнські чесноти та дарує мільйонам людей всього світу надію та сподівання на краще.

У ці радісні святкові дні хай непохитною залишається наша віра у всепереможність Добра, Миру та Злагоди.

Дорогі друзі, хочемо від щирого серця побажати Вам сповнення всіх Ваших сподівань і благих починань, щастя Вашим оселям, добра і любові Вашим серцям. Нехай радість Великодня ніколи не згасає у Вашій душі, а Воскреслий Господь благословляє Ваші родини та наводить до терпіння та примирення!

Зі святом Вас!

З повагою
голова обласної
державної адміністрації
Володимир
КУЛІШ,
голова
обласної ради
Іван
ШИЛЕПНИЦЬКИЙ.

Шановні чернівчани римо-католицького віросповідання!

Цьогорічна рання благодатна весна принесла у ваші оселі і родини благословенне Творцем і Хранителем нашим велике березневе свято Воскресіння Сина Божого.

З нагоди такого світлого і всеоживляючого Праздника вітаю всіх вас і прошу прийняти найсердечніші побажання здоров'я, успіхів у добрих діяннях, миру та душевної втіхи. Хай у ваших серцях і долях царює Господня благодать на многая щасливі літа.

Христос воскрес!

Воістину воскрес!

Чернівецький
міський голова Микола
ФЕДУРК.

У Чернівцях – є вже два оригінальні підписи Іоанна Павла II

У рамках перебування в нашому місті копії Туринської плащаниці Архієпископ Мечислав Мокшицький подарував Костелу Воздвиження Святого Хреста портрет Папи Римського Іоанна Павла II з його власноручним підписом.

Тепер Чернівці можуть пишатися, що мають два оригінальні підписи Святого Отця: один у 2002 році – на вітальній адресі з нагоди 100-річчя Польського народного дому отримало Товариство польської культури ім. Адама Міцкевича, а другий разом з образом Папи Римського Іоанна Павла II тепер буде постійно присутній у парафіяльному Костелі.

Jan LECHOŃ

Wielkanoc

Droga, wierzba sadzoną wśród zielonej łąki,
Na której pierwsze jaskry żółcieją i mlecze
Pośród wierzb po kamieniach wąska struga ciecze,
A pod niebem wysoko śpiewają skowronki.

Wśród tej łąki wilgotnej od porannej rosy,
Droga, którą co święto szli ludzie ze śpiewką,
Idzie sobie Pan Jezus wpólnagi i bosy
Z Wielkanocną w przebitej dłoni chorągiewką.

Naprzeciw idzie chłopka. Ma kosy złociste,
Łowicka jej spódniczka i piękna zapaska.
Poznała Zbawiciela z świętego obrazka,
Upadła na kolana i krzyknęła: „Chryste!”

Bije głową o ziemię z serdeczną rozpaczą,
A Chrystus się pochylił nad łączącym ciałem
I rzeknie: „Powiedz ludziom, niech więcej nie płaczą”
Dwa dni leżałem w grobie. I dziś zmartwychwstałem”.

Працюючи з бідними, не осуджуйте їх

Наприкінці січня у нашому селі у храмі св. Михайла Архангела та в середній школі відбулося святкування 10-річчя благодійної організації святого Вікентія де Поля.

AIC (Association Internationale des Charites) – це Міжнародна благодійна організація в історії волонтерату є найстаршою світською організацією жінок. У 1617 році у Франції Вікентій де Поль вперше зібрав групу жінок і закликав їх допомагати убогим сім'ям у своїй парафії. Така група Господинь Милосердя виникла у Франції, потім завдяки місіонерам та монахиням милосердя – в Італії, Польщі та інших країнах. Організація ця навчала наслідувати Ісуса Христа – передусім любити ближнього та знаходити способи допомагати найбіднішим.

На Буковині АІС започаткувала свою діяльність у грудні 1997 року. Її засновниками були отець місіонер Станіслав Ірисік і монахиня милосердя Анна Бженк. Першими волонтерами стали 11 жінок із Сторожинця та 12 з Панки. Згодом такі групи милосердя утворились у Старій Красношорі, Давиденях і Нижніх Петрівцях.

Членкині благодійної організації опікуються хворими, відвідуючи їх у лікарнях та вдома, надають їм допомогу матеріальну та духовну, беруть участь у сільськогосподарських роботах та доглядають за могилами.

У Домі святого Вікентія де Поля в Сторожинці влаштовуються обіди для самотніх людей похилого віку та для багатодітних сімей.

За ці роки з допомогою волонтерів відбудовано дитячий садок у Старій Красношорі, у цьому ж селі організовано харчування дітей у школі та надання стоматологічних послуг, відкрито перукарню у НижніхПетрівцях, закуплено шкільне приладдя для малозабезпечених дітей у Давиденях, взуття для школярів з неіснуючих сімей Панки та Старої Красношори, побудовано кладку в Панці, забезпечено однорічне фінансування навчання п'яти студентам.

Про все це йшлося на ювілейній урочистості, де з привітанням виступила президент Чернівецької благодійної організації святого Вікентія де Поля пані Вероніка Якимович. Про історію та роль цього волонтерського руху у світі говорив відповідальний за АІС в Україні отець Віталій Новак. Про діяльність своїх первинних груп розповіли Марія Доліська, Галина Красовська, Томаш Калуські.

З нагоди ювілею відбулася також святкова меса в костелі, на якій була пошанована праця волонтерів, бо їх праця – без нагороди, лише є бажанням допомагати бідним і хворим, бо в серці кожного з них є Ісус. Ця праця вимагає постійності й єдності духу, переконання у правильності своєї волі, пам'ятаючи слова свого наставника святого Вікентія де Поля: «...давайте свою доброту людям, слухайте голосу Бога, творіть милосердя. Працюючи з бідними, не осуджуйте їх!»

Марія КЛЮСИК.
с.Панка Сторожинецького району

Поглиблюючи духовність парафіян

Перебування Архієпископа Мечислава МОКШИЦЬКОГО у Чернівцях

23-24 лютого у Чернівцях перебував Архієпископ Мечислав Мокшицький. Він прибув зі Львова до нашого парафіяльного Костелу Воздвиження Святого Хреста на запрошення Ксьондза-пробоща Марека. Це досить непересічна особистість, про що свідчить те, що він раніше працював у Римі. Він був секретарем при Папі Іоанні Павлі II та при Папі Бенедикті XVI.

У Чернівцях Архієпископ Мечислав Мокшицький взяв участь в урочистостях з нагоди освячення 23 лютого парафіяльного будинку при Костелі Воздвиження Святого Хреста та прибуття до Костелу 24 лютого копії Туринської плащаниці і особисто відправив святкові меси.

На урочистості, з нагоди освячення парафіяльного будинку, були запрошені керівники області та

міста. Заступник голови облдержадміністрації Олександр Грушко, керуючий справами Чернівецької обласної Ради Аркадій Моїсей, секретар міської Ради Троян Єремічук, начальник відділу міжнародних відносин та зв'язків з громадськістю міської Ради Анатолій Мельник зустрілися з Архієпископом Мечиславом Мокшицьким (на фото зліва). Вони обговорили ряд питань пов'язаних зі взаємодією між органами місцевого самоврядування та католицькою громадою області і міста, підготовкою до святкування 600-ліття Чернівців, майбутнім єзуїтського Костелу та парафіяльного будинку по вул. Червоноармійській.

Архієпископ подякував місцевій владі за толерантне ставлення до діяльності Костелів на терені Чернівецької області і запевнив,

що католицька церква свою діяльність спрямовує на поглиблення духовності парафіян, що, у свою чергу, сприяє формуванню у них свідомого ставлення до своїх громадянських обов'язків, любові до рідного краю, відповідальності за свої вчинки.

Його Преосвященство здійснив коротку екскурсію по Чернівцях, яку провів Голова правління обласного Товариства польської культури ім.Адама Міцкевича доц. Владислав Струтинський. Гості відвідали Резиденцію буковинських митрополитів (фото справа), греко-католицьку церкву, побували біля обласного драматичного театру, ратуші, будинку з левами, православних церков. На запрошення Голови Товариства Архієпископ Мечислав Мокшицький завітав до Польського народного

дому, розташованого на вул. Ольги Кобилянської, 36. Його радо вітали завідувач Польського дому п. Ілля Кметь, редактор "Gazety Polskiej Bukowiny" п. Антоніна Тарасова, учасники Заслуженого для культури Польщі, фольклорного колективу "Ехо Пруту". Самодіяльні аматори подарували поважному гостю в'язанку пісень на польській, українській, румунській, єврейській, німецькій мовах. Від імені всіх присутніх керівник хору Ліля Пиндик вручила Покорному гостю альбом з кольоровими фотографіями фольклорних колективів всіх національностей, які беруть участь у Міжнародному фольклорному фестивалі "Буковинські зустрічі".

Залишаючи затишний Польський дім Його Преосвященство щиро подяку-

вав учасникам хору, членам Товариства за активну діяльність по збереженню культури свого народу та популяризації традицій багатокультурності Буковинського краю. Він благословив господарів і залишив пам'ятний запис у Книзі почесних гостей.

За два дні перебування на Буковині Архієпископ Мечислав Мокшицький відвідав всі римо-католицькі парафії області, де знайомився з їх діяльністю, зустрічався з Ксьондзами та прихожанами парафій.

Залишаючи столицю Буковини, Його Преосвященство висловив своє захоплення Чернівцями і побажав гідно зустріти 600-літній ювілей міста, а прихожанам поглиблювати віру та традиції толерантності, які так притаманні буковинцям.

Людмила СТРУК.

Narada Przedstawicieli Organizacji Polskich we Lwowie

14 marca we Lwowie odbyła się narada Przedstawicieli Organizacji Polskich, zorganizowana przez Konsulat Generalny RP. W tym spotkaniu uczestniczyli przewodniczący organizacji polskich oraz nauczyciele języka polskiego z Iwano-Frankowskiego, Tamopolskiego, Lwowskiego, Chmielnickiego, Zakarpaciego obwodów. Delegację Obwodowego Towarzystwa Kultury Polskiej im. Adama Mickiewicza przedstawiali: prezes Zarządu Głównego doc. Władysław Strutyński, prezesi Oddziałów Towarzystwa, p. Maria Malicka z Dolnych Piotrowiec, p. Anna Kyselczuk (jednocześnie jak i nauczycielka języka polskiego) z Panki, p. Walentyna Wyszniak z Terebetcza oraz nauczyciele języka polskiego p. Liwia Gawluk i p. Anna Koman z Dolnych Piotrowiec i p. Tomasz Kałuski ze Starej Huty.

Z aktywem Organizacji

Polskich spotkali się konsulowie Konsulatu Generalnego RP we Lwowie na czele z Konsulem Generalnym panem Ambasa-

dorem Wiesławem Osuchowskim.

Pod czas spotkania były omawiane bardzo poważne

tematy dotyczące już bezpośrednich spraw powiązanych z przygotowaniem dokumentów dla otrzymania „Karty Polaka”,

nowych wymagań dla otrzymania wiz, osobistej odpowiedzialności prezesów Towarzystw za dotrzymanie wymagań, które dotyczą pomocy przy wypełnieniu odpowiednich dokumentów i następnej dostawy ich do Konsulatu. Sporo ciekawego materiału delegacji otrzymali z pytań rozwoju szkolnictwa polskiego na terenie Okręgu Konsularnego, możliwościach doposażenia szkół sobotnio-niedzielnych w odpowiedni sprzęt, przygotowania kandydatów na studia w Polsce, etc.

Konsul Generalny pan Ambasador Wiesław Osuchowski serdecznie podziękował wszystkim obecnym za tak ważną społeczną działalność polonijną, wręczył nauczycielom języka polskiego materiały metodyczne, prezenty i złożył świąteczne pozdrowienia z okazji zbliżających się Świąt Wielkanocnych.

Копія Туринської плащаниці в Чернівцях

Парафіяльний Костел Воздвиження Святого Хреста в урочистому очікуванні. 24 лютого в Костелі була виставлена копія Туринської плащаниці. Для участі у святкових заходах до Чернівців зі Львова, 23 лютого прибув Архієпископ Мечислав Мокшицький. У цей день він відправив у Костелі богослужіння і освятив, по великих і довготривалих ремонтних роботах, парафіяльний будинок, розташований на території Костелу.

Але особливо урочистою видався неділя 24 лютого, коли у присутності Архієпископа Мечислава Мокшицького, ксьондзів, священників інших конфесій, сестер, сотень прихожан різних конфесій Туринська плащаниця була урочисто внесена до Костелу Воздвиження Святого Хреста.

Після молитви коло плащаниці Архієпископ разом з ксьондзами та отцем Валерієм з греко-католицької церкви відправив святу месу, побажавши прихожан і поздоровив їх із такою визначною для Чернівців та цілого регіону подією. Особливу подяку він висловив Ксьондзу-пробожчу Костелу Воздвиження Святого Хреста Мареку, зусиллями якого це святе дійство відбулося власне в столиці Буковини саме у рік 600-ліття Чернівців. По закінченню святої меси Архієпископ Мечислав Мокшицький подарував Костелу портрет Папи Римського Іоанна Павла II з його власноручним підписом. Тепер Чернівці можуть гордитися, що мають два оригінальні підписи Святого Отця – один у 2002 році на вітальній адресі з нагоди 100-річчя Польського народного дому отримало Товариство польської культури ім. Адама Міцкевича, і другий разом з образом Папи Римського Іоанна Павла II тепер буде постійно присутній у парафіяльному Костелі.

Протягом тижня тисячі буковинців, віруючих із сусідніх областей і, навіть із сусідньої Румунії, молилися коло копії Туринської плащаниці. Власне це було саме найважливіше, що молилися Христу-збавителю, а не конфесії,

Oryginal Przenajświętszego Całunu w Katedrze pod wezwaniem Jana Chrzciciela w Tutunie (Włochy).

бо ж Христос прийшов до всіх людей, а не до окремої групи віруючих, промовляв і далі промовляв до всіх, закликаючи – Будьмо Разом! Тільки разом у злагоді та взаємодопомозі зможемо творити добро, радість, поширювати любов та активно протистояти злу, насиллю, не допустити черствіння душ.

2 березня надійшла урочиста хвиля прощання з Плащаницею. Парафіяни із сльозами на очах молилися разом з Ксьондзом-пробожчом Марек, сестрами, дякуючи Богу за можливість протягом тижня безпосередньо бути коло його Сина.

Організаційний комітет, особисто Ксьондз-пробожч Марек, сестра Анна висловлюють щирі подяку прихожанам, особливо з Руху Назаретянських Родин, що діє при Костелі, харитативної католицької організації "Родина Кольпінга" та обласного Товариства польської культури ім. Адама Міцкевича, які активно працювали протягом тижня, формуючи ту урочисто-духовну атмосферу в Костелі для всіх бажаючих помолитися коло плащаниці.

Владислав СТРУТИНСЬКИЙ,
Антоніна ТАРАСОВА.
Фото Олександра ТКАЧУКА.

Наші враження

Eugenia CHROBACZYŃSKA, emerytka: Dziękujemy Bogu, że doczekaliśmy tego dnia!

Boże, dziękuję Tobie żeś przez obecność kopii Całunu Turyńskiego w naszym Kościele parafialnym udzielił łaskę Bożą wszystkim ludziom dobrej woli, którzy zechcieli i przyszli do Kościoła.

Станіслава ЛЮБЧИНЬСЬКА: Тепла атмосфера, чудова тиха духовна музика, все це дійсно сприяло поглибленому єднанню з Богом, примушувало замислитись над сенсом життя...

Halina SZYMAŃSKA: Otrzymałam niesamowite wrażenie. Odczułam prawdziwe pojednanie wszystkich ludzi, którzy modlili się przy Całunie, niezależnie od wiary, narodowości...

Марія, Михайло ВОТИ: Нас психологічно, морально, духовно вразила Плащаниця – образ спасителя, який проступає на тканині. Ми дякуємо Богу, що змогли доторкнутися до святої реліквії.

Валентин ТУНЬ: Плащаниця

поєднала віруючих різних конфесій. Як це прекрасно!

Францішка ГАНЗЮК, органістка: Дякуючи перебуванню Благословенної Плащаниці в нашій парафії розтопився лід в багатьох серцях, відбулося навернення багатьох людей до християнської віри. Перед нерукотворним образом Ісуса всі ще раз відчули Ве-

лику Божу Любов.

Лариса МАРКУЛЯК, доцент університету: Доторк до Плащаниці – це очищення Душі, це навернення до Віри!!!

Bronisława KACZYŃSKA, emerytka: Przy Całunie modliliśmy się razem – grekokatolicy, prawosławni, katolicy ... Dziękujemy Panu Bogu za takie jednoczenie.

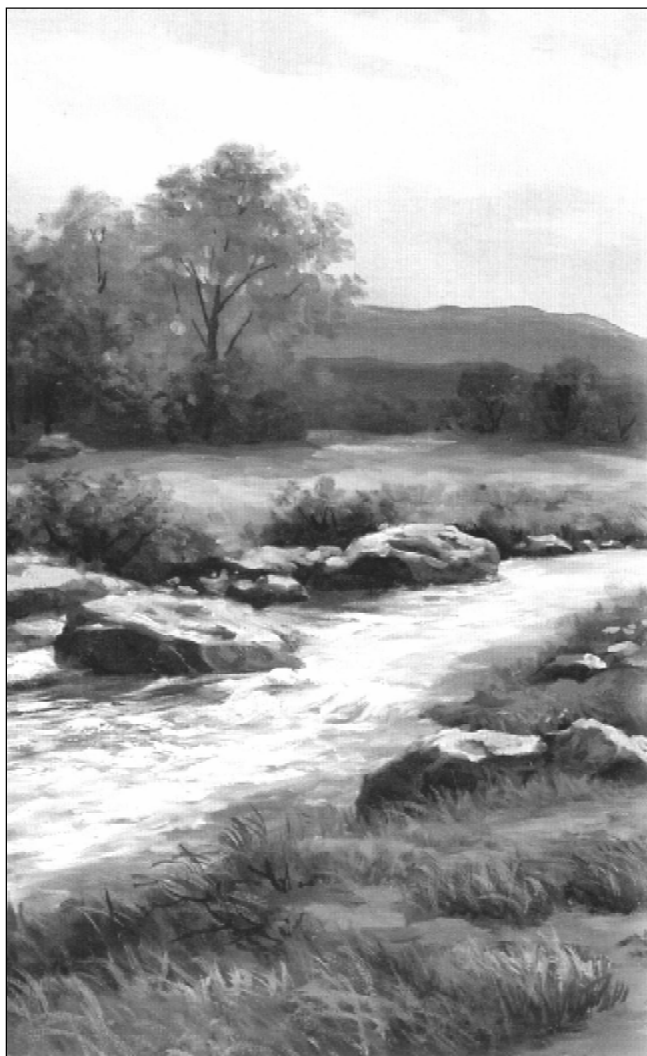

Wiosenny cykl świąteczny

Zimowy cykl świąteczny kończy karnawał polski nazywany Zapustami. Powszełkiego rodzaju uctach, tańcach, maskaradach i ogólnej wesołości nieuchronnie zbliża się Wielki Post. Ostatni dzień Zapustów - Środa Popielcowa, żegna zabawy karnawałowe. W dniu tym dozwolona jest ostatnia zabawa przed Wielkim Postem.

Dziewczyny i chłopców, którzy w czasie karnawału nie stanęli na ślubnym kobiercu, a nawet się nie zaręczyli, wrzęgano do ciężkiej kłody drewnianej (którą nazywano kłodą popielcową) i zmuszano, aby wśród śmiechów i szyderstw ciągnęli ją przez całą wieś do karczmy. Tam musieli wykupić się piwem lub stawianą wszystkim obecnym wódką. Krzyczano głośno, że to kara za to, iż dotychczas nie podjęli jeszcze ciężarów i obowiązków stanu małżeńskiego oraz niezasłużenie, bo co najmniej rok, cieszyć się będą swobodą wolnego stanu. W ten sposób wyszydzano i piętnowano staropanieństwo i starokawalerstwo.

Jest to ostatni przywilej odchodzącej zimy, bo dalej zbliża się

przedwiośnie i wiosna – odnowa życia w przyrodzie po zimowym spoczynku.

Według nauki kościelnej w tym czasie następuje sześciotygodniowy okres Postu zwanego Wielkim. Zgodnie zasad Kościoła powinien nastąpić czas umartwień, wzmoczonej pobożności i skupienia, aby jak najgłębiej przygotować się i najpełniej uczestniczyć w wielkim święcie Zmartwychwstania.

Przodkowie nasi bardzo gorliwie przykładali się do zalecanych przez Kościół wielkopostnych praktyk. W wielu domach, szczególnie w uboższych, mięso, tłuszcze zwierzęce, a nawet cukier i nabiał na całe sześć tygodni zniknęły ze stołów. Żywiono się głównie żurem postnym, kartoflami, gotowaną i surową kwaszoną kapustą, gotowaną brukwią, sliwkami suszonymi, rozgotowanymi na gęstą zupę, śledziami, chlebem i innymi skromnymi potrawami, które skąpo maszczono olejem. Tylko w niedzielę pozwalano sobie na trochę lepsze i obfitsze jadlo.

Narzucano sobie także inne dobrowolne umartwienia - jakże korzystne dla zdrowia, przydałyby się dziś. Fajki i woreczki z tytoniem wędrowały do skrytek i schowków, sięgano do nich dopiero w Niedzielę Wielkanocną. Chowano i zamykano na klucz instrumenty muzyczne. Muzyka, śpiew, a tym bardziej taniec, spotkania towarzyskie i wszelkie zabawy hałaśliwe były surowo zabronione.

Obecnie wszystkie te zakazy zostały złagodzone. Kościół zaleca jedynie wstrzymywanie się od jedzenia pokarmów mięsnych w środy i piątki oraz post ścisły w Wielki Piątek. Ponadto zakazuje Kościół urządzania w Wielkim Poście wesel i hucznych zabaw. Zachęca natomiast do gorliwych praktyk religijnych.

Wielkopostną ciszę i powagę w połowie Wielkiego Postu przerywały jednak hałasy i psoty chłopców, które tolerowali nawet osoby pobożne. Chłopcy biegali po ulicach wsi i miast hałasując drewnianymi kołatkami i terkotkami, rozbijając gliniane garnki wypełnione popiołem o drzwi domów, w których mieszkały

dziewczęta na wydaniu. Psoty te oznaczały, że zbliża się wesoły czas świąteczny i że pora już rozpoczynać wielkie wiosenne porządki oraz przygotowania do świąt Wielkanocnych.

MARZANNA I GAIK ZIELONY

W czwartą niedzielę Wielkiego Postu, zwaną Czarną lub Białą praktykowany był prastary obrzęd niszczenia (topienia lub palenia) kukły – postaci kobiecej zwanej Marzanną. Była ona bowiem symbolem zimy, chorób i wszelkiego zła dręczącego ludzi zwłaszcza w okresie zimowym. Istotą tego obrzędu było nie tylko niszczenie zimy, ale także magiczne przywoływanie wiosny.

Marzannę – postać kobiecą, umocowaną na wysokim kijku robiono ze słomy i gałganów, przystrojano w świąteczne ubranie: w białą koszulę, gorsecik, spódnicę i fartuszek, dodawano wianek dziewczęcy na głowę i wstążki kolorowe w warkocze.

Tak wystrojoną kukłę nosiły starsze i małe dziewczęta w uroczystym orszaku od domu do domu, aby zabrała z nich całe zło i nieszczęścia. Kiedy już obeszły z Marzanną wszystkie domy, wynosiły ją poza granice wsi, rzucały na ziemię, zrywały z niej ubranie, rozdzierały na części, podpalały je i płonące wrzucały do stawu lub rzeki, po czym szybko i nie oglądając się za siebie wracały do domu.

Następnego dnia na miejsce Marzanny wprowadzały do wsi Gaik Zielony. Była to duża, sosnowa, zielona gałąź, przybrana wstążkami, „słoneczkami” z papieru i różnymi innymi ozdobami. Obchodzono z nią, podobnie jak z Marzanną całą wieś wykrzykując: „Mor ze wsi, Lateczko do wsi”.

Za wniesienie Gaika czyli Nowego Latka, za wprowadzenie wiosny do wsi otrzymywały dziewczęta jajka, kawalki placka lub obwarzanki, także drobne pieniądze.

Stary ten obrządek trwał przez wieki. W nieco zmienionej postaci zachował się do naszych czasów. Zapewne dlatego, że od połowy XIX stulecia stał się przede wszystkim dziecięcą zabawą urządzaną na powitanie wiosny. Zapomniany został tylko jego dawny sens magiczny.

Obecnie zabawy zwane Marzanną urządza się najczęściej w dniu 21 marca, a więc w pierwszy dzień wiosny kalendarzowej. Są to wycieczki do lasu lub nad wodę, połączone z paleniem ogniska, pieczeniem kartofli, opowiadaniem różnych historii.

Bywają pochody z własnoręcznie wykonaną kukłą Marzanny. Są one połączone z konkursami na najbardziej pomysłowo wykonaną Marzannę. W pochodzie takim idącym z Marzanną mogą z należeć się przebierańcy w kostiumach i różnych maskach. Atrakcyjność tych zabaw zależy od wyobraźni i pomysłowości organizatorów i uczestników, dzięki którym tradycje dawnych, prastarych obrzędów powitania wiosny nabierają nowego wyrazu.

NIEDZIELA PALMOWA. WIELKI TYDZIEŃ

Niedziela Palmowa (ostatnia niedziela Wielkiego Postu) i następujący po niej Tydzień zwany Wielkim otwierają cykl obrzędów i uroczystości bezpośrednio związanych z Wielkanocą, z obchodami Męki i Zmartwychwstania Chrystusa. Rozpoczyna je Kościół obchodami Niedzieli Palmowej upamiętniającymi uroczysty, tryumfalny wjazd Chrystusa do Jerozolimy na święto Paschy.

Nazwa Pascha pochodzi od starego, wielkiego, wiosennego święta żydowskiego Pesach odprawianego podczas pierwszej wiosennej pełni księżyca, święta w którym zgodnie z tradycją uczestniczył co roku Jezus - Chrystus i wszyscy Jego krewni. To właśnie na święto Paschy (Pesach) przybył Chrystus z uczniami do Jerozolimy - witaly Go wielkie tłumy, wołając: „Hosanna Synowi Dawidowemu” i rzucając gałązki palmowe i oliwne pod kopyta osiołka, na którym jechał.

W Niedzielę Palmową do wszystkich kościołów podążają wierni z palmami w rękę. Święci się je na każdym nabożeństwie, a po Sumie (głównym nabożeństwie niedzielnym) odbywa się uroczysta procesja z palmami. Odbywające się procesje z barwnymi palmami są nie tylko obrzędem religijnym, ale również przepięknym widowiskiem przyciągającym tłumy widzów. Procesja z palmami odbywa się zawsze wokół kościoła miejscowego. Poświęcone palmy wierni przynoszą do domów na błogosławieństwo Boże i aby zdobiły ich mieszkania oraz stoły w okresie Świąt.

Jakie są polskie palmy wielkanocne i z czego się je robi? Najczęściej są to pionowe bukiety i bukieciki różnej wysokości, w których konieczne muszą znaleźć się gałązki wierzbowe, o tej porze roku obsypane srebrzystymi puszystymi baziami (zwanymi także kotkami). Do palmy można wkładać także rośliny wiecznie zielone: gałązki tui, świerku, cisu, bukszpanu, a przybiera się je długimi kolorowymi wstążeczkami i suszonymi lub sztucznymi kwiatkami, układanymi w misternie wzory.

W tradycji chrześcijańskiej wierzba uważana jest za roślinę miłującą życie, rośnie w najgorszych nawet warunkach, a ucięta gałązka wierzbową, włożona do wody szybko wypuszcza zielone listki. Symbolizuje więc wierzba zmartwychwstanie i życie.

Po Niedzieli Palmowej następuje Wielki Tydzień. Jest to czas zarówno obrzędów kościelnych oraz rozlicznych przygotowań i zwyczajów domowych. Najważniejsze obrzędy kościelne i nabożeństwa pasyjne rozpoczynają się w Wielki Czwartek.

W Wielki Czwartek we wszystkich kościołach zawiązuje się dzwony. Na znak żałoby zastępują je kołatki. Liturgia nabożeństw wielkoczwartkowych ma upamiętniać Ostatnią Wieczerzę i ustanowienie Eucharystii. Na pamiątkę umycia nóg apostołom przez Chrystusa przed ostatnią wspólną z nimi wieczerzą, idąc za Jego przykładem, biskupi, a niegdyś także królowie i wielmoże polscy obmywali nogi dwunastu nędzarzom. Był to znak chrześcijańskiej pokory, miłości bliźniego i braterstwa.

Biedaków tych zawsze hojnie obdarzano i ugaszczano. Co roku w Rzymie w Bazylice św. Piotra myje i całuje nogi dwunastu starcom papież – „sługa sług Bożych”, czynił to także papież Polak Jan Paweł II.

Podczas wieczornej ciemnej jutrzni gasi się kolejno świece na ołtarzu, po czym kapłani uderzają mszałami w pulpity na znak chaosu, jaki nastąpił wśród apostołów kiedy żołnierze rzymscy pojmali Chrystusa i kiedy opuścili Go przesłani uczniowie.

Ten poważny obrzęd stał się podstawą starego zwyczaju niszczenia Judasza, zwyczaju który nosi nazwę „palenie Judasza”. W Wielki Czwartek chłopcy i mężczyźni uprzątają ogrody i obejścia (należy to do ich zwyczajnych obowiązków, bowiem kobiety i dziewczęta zajęte są innymi domowymi pracami), wszystkie wymiecione śmiecie, zeszloroczne liście i rupiecie przeznaczone do zniszczenia po wiosennych porządkach zgarniają w wielki stos, który podpalają wraz z zapadnięciem zmroku. Ten właśnie zwyczaj i płonące wieczorem ogniska nazywa się „paleniem Judasza”. Ogniska pojawiające się w pobliżu czystych, uprzątniętych domów są bardzo malownicze; są także sygnałem, że rozpoczęte zostały uroczyste obchody Świąt Wielkanocnych.

Jest zachowany zwyczaj chodzenia w nocy z Wielkiego Czwartku na Wielki Piątek do stawu lub rzeki, aby obmyć się w wodzie na pamiątkę przejścia Chrystusa przez rzekę Cedron. Obrządek ten powinien odbywać się w całkowitym milczeniu, bowiem wierzone, że tylko wówczas woda zachowuje cudowne swe właściwości: leczy oczy, choroby skóry, zęby, a dziewczętom na wydaniu zapewnia zdrowie i urodę.

Wielki Piątek jest w Kościele dniem najgłębszej żałoby. Wyraża ją cała Wielkopiątkowa liturgia.

Po południu w bocznych nawach wszystkich świątyń odsłaniane są Groby Chrystusa. Obyczaj ten ma już kilka wieków tradycji, a Groby Pańskie są urządzone z wielkim staraniem i troską o ich najpiękniejszy przystрій. W przygotowaniach Grobów biorą czynny udział parafianie. Dzięki temu Groby Chrystusa, tonące w kwiatkach i często z symbolami narodowymi, wzbudzają podziw wszystkich odwiedzających kościoły. Zwyczaj pobożnego ich odwiedzania, zwany potocznie „chodzeniem na groby”, związał się bowiem trwale z tradycją polską.

Wielki Piątek powinien być dniem skupienia, powagi, wzmoczonej pobożności i praktyk religijnych. Jest także dniem ścisłego postu. Zgodnie z zaleceniami Kościoła należy zrezygnować nie tylko z jedzenia potraw mięsnych, ale również zachować post co do ilości spożywania pokarmów: tylko raz w ciągu dnia można zjeść do syta. Na postny obiad wielkopiątkowy jada się więc zwykle śledzia z kartoflami w mundurkach, postny żur z kartoflami, gotowaną lub smażoną rybę. Niektóre bardzo pobożne osoby przez cały ten dzień, dobrowolnie wstrzymują się od jedzenia i picia lub piją tylko czystą wodę i spożywają trochę suchego chleba.

Wiosenny cykl świąteczny

Jednocześnie Wielki Piątek jest dniem intensywnych przygotowań domowych, a przede wszystkim dniem kraszenia jaj oraz wielkiego gotowania i pieczenia. Wszystkie bowiem przysmaki na wielkanocny stół powinny być gotowe już w Wielki Piątek, a najpóźniej w Wielką Sobotę przed południem.

Przed wszystkim należy przygotować kolorowe jajka, których nie może zabraknąć ani na świątecznych stołach, ani w koszykach, które w Wielką Sobotę zaniesiemy do poświęcenia w kościele.

Jajka wielkanocne malowane gładko, na różne kolory (wywar z kory dębowej daje kolor czarny, z łusek cebuli – różne odcienie barwy żółtej i brązu, sok z buraków – kolor różowy), nazywa się kraszankami, zaś jajka wzorzyste – to pisanki (bo „pisze się” na nich wzór woskiem). Wszystkie barwne jaja wielkanocne są nie tylko ozdobą stołów, ale także świadectwem ciągłości naszych obyczajów oraz bardzo starych i ciekawych tradycji.

Na całym bowiem świecie od najdawniejszych czasów jajko jest symbolem życia, siły, miłości i płodności. Czczono je zawsze wierząc, że posiada wiele właściwości dobroczynnych. Z jajkiem wiązały się liczne wierzenia ludowe. Na wsi wierzono, że jaja mogą odwracać wszelkie nieszczęścia i niweczyć zło. Dlatego też zakopywano jajka pod węgly budowanych domów, rzucano w płomienie podczas pożaru, kładziono w bruzdy zagonów pól, w ogrodzie przed rozpoczęciem prac wiosennych. Wierzono, że kto umyje się wodą z miski, na dnie której leżała pisanka, zachowa zdrowie i urodę. Wierzono, że skorupki pisanek (nie wolno ich prosto wyrzucać do śmieci) położone pod drzewkami owocowymi zapewnią obfitość jabłek, gruszek i śliwek, a zmieszane z karmą dla drobiu sprawią, że drób będzie się dobrze i zdrowo chował. Takich praktyk i podobnych można wyliczyć bardzo wiele.

Przed wszystkim jednak, zgodnie z tradycją chrześcijańską, jest jajko wielkanocne znakiem zmartwychwstania i życia oraz symbolem Chrystusa Zmartwychwstałego.

Wielka Sobota od wieków jest dniem przeznaczonym na święcenie pokarmów, a także wody i ognia. W przeszłości święciło się wszystkie potrawy przygotowane na wielkanocne śniadanie – dlatego nosi ono nazwę „święconego”. Święcono jaja, mięsa oraz ciasta ustawione na wielkim, pięknie nakrytym stole, wokół którego zbierali się domownicy i w uroczystym nastroju oczekiwali przybycia księdza.

Natomiast zwyczaj święcenia jadła w kościele jest późniejszego pochodzenia.

Obecnie, zarówno w miastach, jak i na wsi, zanosi się do kościoła na wielkosobotnią wieczorną mszę jedynie małe koszyki: z jajkiem, kawałkiem chleba, solą (którymi dzielić się będziemy przed rozpoczęciem śniadania wielkanocnego) i koniecznie z barankiem, który symbolizuje Chrystusa Zmartwychwstałego.

Wieczór wielkosobotni – tak jak w przeszłości – jest już właściwie początkiem święta Zmartwychwstania. Zgodnie z tradycją winien być wytchnieniem po wielodniowej krzątaninie, upływać w spokoju i radości w śniących świąteczną czystością domach.

WIELKANOC

WIELKANOC, zwana jest również Paschą. Nazwa Pascha pochodzi od starego, wielkiego, wiosennego święta żydowskiego Pesach odprawianego podczas pierwszej wiosennej pełni księżyca, święta w którym zgodnie z tradycją uczestniczył co roku Jezus-Chrystus i wszyscy Jego krewni. To właśnie na święto Paschy (Pesach) przybył Chrystus z uczniami do Jerozolimy, tam został ukrzyżowany i tam zmartwychwstał.

Wielkanoc jest największym i najstarszym, bo obchodzonym już w II wieku, świętem wszystkich chrześcijan odprawianym na pamiątkę Zbawczej Męki i Śmierci, a przede wszystkim Chwalebne Zmartwychwstania Chrystusa. Wielkanoc należy do tzw. świąt ruchomych, bo każdego roku przypada w innym nieco terminie, nie wcześniej jednak niż 22 marca i nie później niż 25 kwietnia. Zgodnie z ustaleniami Soboru Nicejskiego w 325 roku, święto Zmartwychwstania Pańskiego obchodzi się w pierwszą niedzielę po pierwszej, wiosennej pełni księżyca.

Wielkanoc jest świętem tryumfalnym i radosnym, świętem wielkiej obietnicy: życia po życiu, nieśmiertelności i zmartwychwstania.

Tę największą tajemnicę swej wiary wyznają chrześcijanie uczestnicząc w kościelnych obchodach wielkanocnych. Wyraża ją także śpiewana we wszystkich kościołach polskich stara pieśń rezurekcyjna:

*Chrystus zmartwychwstan jest
Na nasz przykład dan jest!*

*Iz mamy z martwych powstać
Z Panem Bogiem królować. Alleluja!*

Święta Wielkiej Nocy obchodzą Polacy na całym świecie niezwykle uroczysto. Wiąże się z nimi wiele pięknych, podniosłych ceremonii i obrzędów religijnych, w których po dzień dzisiejszy tłumnie uczestniczą wierni oraz wiele ciekawych, barwnych i wesołych zwyczajów, gospodarskich i towarzyskich, spotkań, poczęstunków i zabaw.

Wielkie święto Zmartwychwstania Chrystusa rozpoczyna Niedziela Wielkanocna.

W Wielką Sobotę o północy lub o świcie w Wielką Niedzielę odprawia się we wszystkich kościołach uroczystą mszę świętą – Rezurekcję z procesją wielkanocną. Po Rezurekcji wszyscy udają się do domów na oczekiwaną od wielu dni ucztę wielkanocną. Poprzedza ją zawsze ceremonia dzielenia się poświęconym jajkiem, życzenia wzajemne zdrowia, powodzenia i radości, uściski i pocałunki. Przypomina ona obrzęd dzielenia się opłatkiem w wigilię Bożego Narodzenia i jest tak samo wyrazem wzajemnej życzliwości, miłości i przyjaźni. Dopiero potem rozpoczyna się śniadanie, które zwykle trwa wiele godzin. Pierwszy dzień świąt wielkanocnych spędza się głównie w rodzinnym gronie, przy zastawionym stole, aby razem z bliskimi cieszyć się wielkim świętem, a także sobą i wyśmienitym jedzeniem.

Polskie „święcone” słynęło zawsze z obfitości, a stoły wielkanocne pełne potraw smakowitych, którymi po dzień dzisiejszy chlubi się nasza kuchnia polska, nie tylko zachęcały do jedzenia, ale także radowały oczy. Zdobily je przede wszystkim barwne, wielkanocne specjały ustawione malowniczo na śnieżnobiałych obrusach przybranych buketami pierwszych wiosennych kwiatów.

Pośrodku stołu królował zawsze baranek zwany niegdyś agnuskiem, wyrobiony z wosku, masła lub ciasta, a w ostatnich czasach najczęściej z masy cukrowej.

Zwyczaj ustawiania na stole świątecznym baranka z czerwoną chorągiewką wprowadził w XVI wieku papież Urban V. W Polsce zaś już w XVII wieku opisywano agnuska – Baranka Bożego – jako „świętość, która w czas Wielkanocy musiała znaleźć się w każdym polskim domu”, świętość, której i w naszych czasach nie powinno nigdy zabraknąć na polskim „święconem”. I chociaż „święcone” dzisiejsze nie ma już dawnej wystawności, to dotychczas zachowało swój dawny uroczysty charakter.

Nie zmieniła się również tradycyjna polska gościnność. Chętnie zapraszamy gości i częstujemy ich dobrymi świątecznymi potrawami, bo jak donoszą XIX-wieczne źródła „nie lubi Polak sam

jeść u codziennego stołu, bardziej kiedy ma co lepszego; stąd rad niezmiennie gościowi”.

Wesołe świąteczne ucztovanie przerywały niegdyś gry i zabawy domowe z użyciem pisanek. Czasami jeszcze ktoś pamięta „wybitkę” – grę, polegającą na toczeniu jajek po stole, albo stukaniu się trzymanymi w rękach kraszankami. Wygrywa ten, którego jajko najdłużej nie stłucze się podczas zabawy.

Jeśli pierwszy dzień Świąt spędzamy w gronie rodzinnym, to drugi dzień Świąt Poniedziałek Wielkanocny upływa pod znakiem spotkań towarzyskich. Z dawien dawna jest dniem zabaw, załotów, żartów i ogólnej radości. Najważniejszym i najbardziej znanym zwyczajem związanym z tym właśnie dniem jest Dyngus zwany również Śmigusem – oblewanie się wodą wśród wrzawy, krzyku i gonitw. Nie na darmo Poniedziałek Wielkanocny nazywany jest również Lanym Poniedziałkiem.

Inicjatywa w tej zabawie zwyczajowo należy do chłopców i kawalerów, którzy na podobające się im ładne i zwawe dziewczyny wylewają całe wiadra wody, a czasem nawet pławią je w rzekach, stawach lub sadzawkach. Dziewczyny chowają się przed śmigurciarzami, ale w gruncie rzeczy są zadowolone. Im więcej wody wylano na pannę na wydaniu, tym większy dla niej honor. To znaczy, że dziewczyna ma „wzięcie” – powodzenie. Prawdziwym zmartwieniem jest natomiast brak „śmigurciarzy” oraz suche ubranie i włosy. W dniu tym nie ma końca śmiechom, szamotaniu, piskom, gonitwom, a woda się leje całymi strumieniami.

W przeszłości chodzono po dyngusie – oznaczało to kwestę wielkanocną dzieci i młodzieży. Chodząc od domu do domu składali gospodarzom życzenia wesołych Świąt, pomyślności, liczego i zdrowego przychówku, przy tym polewając ich wodą, zawsze przymawiając się o dary:

*Przysłiśmy tu po dyngusie,
zaśpiewamy o Jezusie,
o Paniencie i o Piotrze,
o Judaszu i o Iotrze.*

*A gosposia dobra, szczerą
Da nam placka, da nam sera.*

Wszystkim „śmigurciarzom” za ich śpiewy, żarty rozdawane są jajka, ciasta świąteczne i pieniądze.

Święta Wielkanocne – to święta religijne cyklu rocznego i zamykają cykl wiosenny.

Są obchodzone dorocznie zgodnie z tradycją: przestrzegane są zwyczaje, obrzędy, ceremonie – to częśćka naszych dziejów.

Do tradycji tych Świąt należy zwyczaj składania sobie nawzajem szczyrych życzeń.

Będąc wiernymi tej tradycji, przed złożeniem życzeń, chcemy podkreślić, że czas Świąt Wielkanocnych łączy nasze myśli i serca wszędzie gdzie żyją nasi Rodacy w poczuciu jedności Wielkiej Rodziny Polskiej. Świąteczne dni pozwalają nam zbliżyć się do siebie pamięcią wspólnych przeżyć i wspólnych korzeni. Jesteśmy wtedy razem.

Wiedzę tradycji polskich na podstawie opracowania wielu źródeł naukowych o historii i kulturze polskiej podaje

Jadwiga KUCZABIŃSKA.

List do Redakcji

Szanowna
pani Redaktor!

Dostałem list z Warszawy od kolegi z klasy szkolnej, bukowińczyka Stasia Kowalskiego, z którym służyliśmy w Czerniowcach do mszy świętej przy Ks.Krajewskim. W kopercie było ksero „Gazety Polskiej Bukowiny” Nr. 6-7. Czytałem do ciemnej nocy. To dla mnie taka radość, że polska gazeta ukazuje się w moim kraju. Piękne artykuły o tradycjach i obyczajach katolickich (Mikołajki, Wigilia i Boże Narodzenie, Nowy Rok i Święto Trzech Króli). Ponadto aktualny artykuł o rozwoju

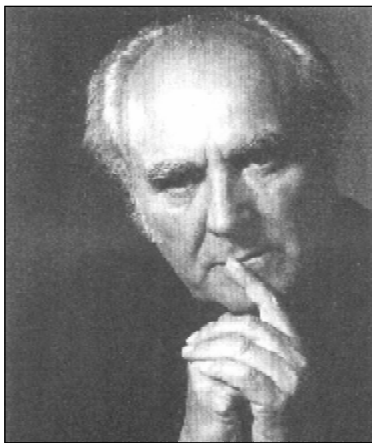
polskiego szkolnictwa na Bukowinie – bardzo ładnie opisano, wszystko się czyta, to tak, jak bym był obecny tam.

Plakałem jak czytałem artykuły „Ton ten idzie za tobą, który matka ci dała...” i „Oto ja służebnica Boga”, to są osoby konsekrowane i należy się Im wielki szacunek...

Posyłam do Redakcji na pamiątkę zdjęcie śp.Księdza Prałata Peszkowskiego, jako jedyne, który po rozstrzelaniu został uratowany Ukraińcami i przechowywany aż do wyjazdu do Polski, jedyne Ksiądz, który przeżył obozy w Katyniu i w Miednoje.

Ucalowania rąk
Pani Redaktor –
Fryderyk ŚNIEŻEK.

m.Gługów, Polska.

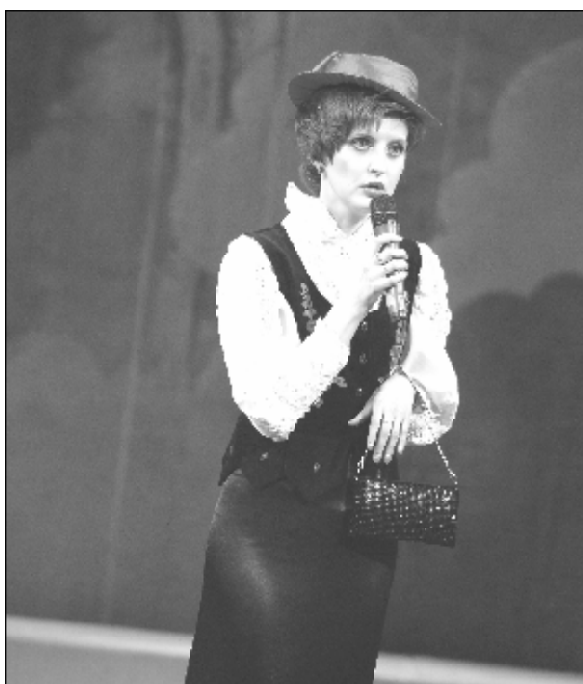

Ksiądz Prałat Zdzisław Jastrzębiec Peszkowski (23.08.1918 – 8.10.2007) Niezlomny Obrońca Prawdy, Pamięci Golgoty Wschodu obecny wśród nas w Tajemnicy Świętych Obcowania.

**„Wszchemogący Boże, spraw, aby Twój
Sługa Zdzisław, którego w ziemskim życiu
zaszczyciłeś
świętym posłannictwem, radował się
wiecznie w niebieskiej chwale.
Przez naszego Pana Jezusa Chrystusa,
który z Tobą żyje i króluje w jedności Ducha
Świętego.
Bóg przez wszystkie wieki wieków. Amen.
Jezu Miłosierny, bądź
dla Niego wieczną Nagrodą.”**

Наша пані «Неповторність»

С іааіае 600-рòòŷ ×âðŷâðâ â³ââóâŷ òðââèö³éíèè éííèóðŋ «Óñŷóíà òàŷ – 2008»

Так представила себе конкурсантка під №3 Людмила Струтинська-Струк, доцент кафедри конституційного, адміністративного та фінансового права ЧНУ ім. Юрія Федьковича, яка репрезентувала у цьому престижному щорічному конкурсі польську громаду Чернівців та обласне Товариство польської культури ім. Адама Міцкевича.

Конкурс “Успішна пані Чернівців - 2008” виявився й урочистим, й незвичним з декількох причин. Вперше його організатори побудували сценарій, який передбачав обов’язкову участь у ньому пань, що представляли б багатонаціональну палітру нашого неповторного міста. Особливої вагомості цей конкурс набув у зв’язку з наближенням свята – 600-ліття першої писемної згадки про м. Чернівці.

У творчому змаганні домінували національні мотиви. Наша Людмила покорила глядачів барвистим національним костюмом з регіону Опочно (Польща), досконалою польською мовою, інтелігентністю та витонченою поставою під час виконання домашнього завдання. Жартівливу сценку вона виконувала разом зі своїм гоноровим партнером Петром Жуковським та дітками з фольклорного колективу “Квіти Буковини”, який ось вже 10 років діє при польській недільній школі (гімназія № 3).

Разом зі своїми новими друзями Людмила гарно виглядала й у спільній театралізованій сценці “Чернівецькі плятки на Панській вулиці”, які перенесли глядачів у Чернівці XIX століття. Вихід у вечірніх сукнях перевершив усі сподівання. Конкурсантки виглядали фантастично, але для нас, безумовно, найбільш симпатичною була пані Людмила. Флюїди залу, напевне, вплинули і на журі. Після свого досить тривалого засідання воно винесло свій об’єктивний вердикт. Людмила Струтинська-Струк, доцент кафедри конституційного, адміністративного та фінансового права ЧНУ ім. Юрія Федьковича перемогла в конкурсній номінації пані “Неповторність”. Оголошуючи лауреата в номінації “Глядацькі симпатії” директор “Приватбанку” Андрій Стецевич зізнався, що журі довго сперечалося, хто ж має отримати приз глядацьких симпатій. Було вирішено, що його варти аж троє учасниць. Єврейка Елла Матусевич отримала І номінацію “Глядацькі симпатії”, а полька Людмила Струтинська-Струк та білоруска Ольга Березовська стали віце-пані в номінації “Глядацькі симпатії”. Володаркою звання “Успішна пані Чернівці” та пані “Чарівність” стала українка Наталія Дембіцька. Вітаємо із заслуженими нагородами всіх учасниць конкурсу “Успішна пані Чернівців - 2008”, а міський жіночий клуб “Успішна чернівчанка” із достойним поповненням. Щира подяка організатором цього конкурсу, відділу у справах сім’ї та молоді Чернівецької міської ради та її керівникові Наталії

Міasto moje szlachetne, wszystkim Tobie zawdzięczam
Uśmiech matki, dłoń taty, tu rodzinny mój kąt.
I kolory dzieciństwa różnobarwne jak tęcza
I wir wspomnień z lat dawnych jak Prutu szybki prąd.

Tu znalazłam swe szczęście, miasto dla zakochanych,
Mogłam Ciebie opuścić, lecz zabrakło mi sił.
Jesteś dla mnie jedyne, ukochane, wybrane
Bo miłości tej wzorem Kochanowski sam był.

Miasto me sześćsetletnie, jestem teraz szczęśliwa,
Razem z tobą rozkwitać, sukcesywną chcę być.
Proszę Ciebie o pomoc, jestem trochę wstydliwą
Nie potrafię najskrytszych marzeń swych więcej skryć

Щоби Вас не приспати, хочу трохи додати
Українська мова зрозуміла для всіх
Доля моя крилата, в шлюбі я з Ескулапом
Гасло ж наше родинне завжди радість і сміх.

Alma mater навчила, як Феміді служити
Справі цій я навки присвятила життя
Чернівчанка я справжня, вмію шити, варити
Всім, хто поруч зі мною – прикрашати життя

Конкурсанток чарівних я сердечно вітаю
Всі ми дружня, велика буковинська сім’я
Кожна з нас із любов’ю свій народ представляє
Польський гонор сьогодні боронитиму я.

Ja miłym Państwu życzę „Sto Lat!”,
I jeszcze dla jury „Vivat!”, „Vivat!”, „Vivat!”

Коцур, які ось уже вшосте дарують чернівчанам таке неповторне свято. Конкурс засвідчив – перемогла Буковинська толерантність, щирість, взаємоповага, а не намагання когось бути понад усіма. То ж – Віват Буковино! Віват Чернівці!

На прохання пані Людмили газета передає її щирі подяку Тетяні Татарчук та Уляні Онуфрійчук, які приймали участь у конкурсі в 2006 та 2007 рр. Власне їх дипломатія, поєднана із захопленням цим конкурсом, остаточно переконали Людмилу Владиславівну взяти участь у конкурсі. Пані “Неповторність” дякує за допомогу у розробці та постановці домашнього завдання керівникові дитячого фольклорного колективу “Квіти Буковини” п. Луції Ушаковій та хореографу п. Галині Провальській. Цей номер не набув би такого колориту і національного забарвлення якби в ньому не брали участь симпатичний “чловек” Петро Жуковський та маленькі соловейки Женья Дубовинський, Настя Копилова, Оля Криклива і Сашко Киселиця. Як зауважила пані Людмила, відчувати себе впевнено на сцені, їй допомагала підтримка з залу колег з університету, що завітали до театру з біло-червоними та жовто-голубими кульками, плакатами.

Особливу вдячність пані Людмила висловлює своїм батькам – Вірі Олександрівні та Владиславу Євгеновичу і, безумовно, чоловікові Роману. Вони всі дні не тільки були з нею, підтримуючи її морально, але й допомагали у підготовці номерів, редагуванні віршів, оформленні газети, приготуванні національної польської страви.

Ліля ПИНДИК,
віце-голова правління обласного Товариства
польської культури ім. Адама Міцкевича.

Buki muszą rosnać i u nas w Zielonej Górze –

WILHELM SKIBIŃSKI urodził się na Bukowinie w miejscowości Staniowce Dolne w powiecie Storożynie. W 1945 roku zmarł ojciec Jan. W tym samym roku przyjechał z matką i siostrą na Ziemię Odzyskane do Zielonej Góry. Tu ukończył szkołę podstawową, średnią i wyższą. W 1959 r. założył rodzinę. Żona Zenobia. Ma dwóch synów i córkę. Starszy syn Marek z wykształcenia jest budowlancem, młodszy Andrzej prawnikiem; zajmuje odpowiedzialne stanowisko w administracji państwowej, a córka Alina jest nauczycielką i pracuje w Technikum Elektronicznym w Zielonej Górze.

Na Bukowinie rodzice również parali się społeczną działalnością na rzecz wszystkich Polaków. Dziadek jako leśniczy wraz z innymi Polakami wybudował w Staniowcach kościół. Ojciec przez cały czas był aktywnym działaczem polonijnym oraz społeczności katolickiej.

Pan Wilhelm, jako zielonogórski pionier kontynuuje tradycje swoich przodków i stara się uszanować ich wysiłki w dziele umacniania jedności narodowej. Z wykształcenia jest nauczycielem, długoletnim pracownikiem Kuratorium Oświaty i Wychowania, przez 24 lata dyktował Przedsiębiorstwu Zaopatrzenia Szkół „CEZAS” w Zielonej Górze. Obecnie na emeryturze, podobnie jak niedługo Jego dziadkowie i rodzice, zajmuje się działalnością społeczną.

W „Kronice Zielonej Góry” w czerwcu 2000 roku ukazał się pierwszy numer „GŁOSU WS-PÓLNOTY BUKOWINSKIEJ” w którym została zapowiedziana budowa domu bukowińskiego oraz zrelacjonowany stan przygotowań do tego ważnego wydarzenia w życiu byłych mieszkańców Bukowiny i ich potomków już w Polsce urodzonych. Rzeczywistość okazała się nader przychylna, mianowicie 12 października 2002 r. odbyło się bardzo uroczyste otwarcie wystawy zorganizowanej w pomieszczeniach wybudowanego domu, którego cechy stylowe są charakterystyczne dla architektury regionu bukowińskiego, domu obecnie usytuowanego na terenie Skansenu w podzielnogórskiej Ochli. Wszyscy wiemy, że od samego początku był pan Skibiński promotorem tego przedsięwzięcia i do końca pilotował jego realizację. Czynił usilne starania, by wyposażyć ten dom w odpowiednie obiekty bukowińskiego rzemiosła artystycznego. Jaka była droga od pańskiego pomysłu do efektu finalnego. Uroczystość z 12 października miała właściwie wymiar ogólnopolski, by nie powiedzieć europejski.

Ogromnie się cieszę, że udało się zrealizować tę inicjatywę – budowę domu bukowińskiego i spełnić przez to marzenia moich rodaków wywodzących się z nad Prutu, Dniestru i Czeremoszu.

Udział w otwarciu tej placówki tak znacznych gości z Rumunii, Ukrainy, przedstawicieli najwyższych władz Rzeczypospolitej Polskiej i regionu lubuskiego może świadczyć o wymiarze ogólnopolskim a może i europejskim.

Przypomnę, że w uroczystościach udział wzięli: pani Irena Comarosehi, ambasador Rumunii w Polsce, pan Joan-Danut Preda, generalny konsul Rumunii, pan Kazimierz Longier, wiceprezes Związku Polaków w Rumunii. Z Ukrainy uczestniczył pan Anatoli Melnik, wiceprezydent Czerniowiec, profesor dr hab. Jurij Makar, Dziekan Wydziału Historii Uni-

wersytetu w Czerniowcach, docent Władysław Strutyński, prezes Towarzystwa Kultury Polskiej im. Adama Mickiewicza w Czerniowcach, pani Lucja Uszakowa, wiceprezes Towarzystwa Kultury Polskiej.

Zc strony Polski udział wzięli: pani Jolanta Danielak, wicemarszałek Senatu RP, pan Zbyszko Piwoński, senator RP, pan Andrzej Bocheński, marszałek Sejmiku Województwa Lubuskiego, pani Jolanta Fedak, wicewojewoda lubuski, pan Zygmunt Listowski, prezydent Zielonej Góry, pan Krzysztof Romankiewicz, starosta zielonogórski.

Ponadto na uroczystość otwarcia domu bukowińskiego przybyło około 700 bukowińczyków i sympatyków. Podkreślenia wymaga fakt, że przedsięwzięcie budowy było w realizacji bardzo trudne i to nie tylko ze względów organizacyjnych, bo prowadzono prace w systemie społecznym, ale przede wszystkim z powodu ciągle zdobywanych, brakujących środków finansowych. Jednak dzięki życzliwości ludzi dobrej woli pomoc finansową w budowie udzieliło wiele instytucji, zakładów pracy, indywidualnych bukowińczyków i sympatyków tego regionu. Wykaz tych instytucji, zakładów, spółek oraz osób fizycznych znajduje się w zapisach Kroniki Stowarzyszenia „Wspólnoty Bukowińskiej”. Przy budowie

opowiada Wilhelm Skibiński, Prezes Zarządu Głównego Stowarzyszenia „Wspólnota Bukowińska» w Zielonej Górze

Otwarcie Domu Bukowińskiego. Z. Góra. 12.10.2002

bukowińczycy przepracowali wiele godzin w czynie społecznym. Jednak najwięcej pracy przy realizacji inwestycji włożył pan Zygfryd Drozdek, główny wykonawca ze swoją brygadą – bukowińczyk pochodzący ze Starej Huty.

Dom zaprojektowano i wykonano według przywiezionych wzorców z Bukowiny, po licznych konsultacjach z ludźmi pochodzącymi z tych stron. Dlatego stanowi sam w sobie cenną pamiątkę architektoniczną budownictwa bukowińskiego. Oddany do użytku 12 października 2002 roku ma służyć jako placówka edukacyjna dla obecnych i przyszłych pokoleń, pokazująca dorobek kulturowy Bukowiny i jej mieszkańców przez wiele poprzednich wieków oraz po 1945 roku przywieziony do Ojczyzny.

Wewnątrz budynku, urządzona przez etnografów ze Skansenu w Ochli, wystawa owego dorobku będzie systematycznie wzbogacana i powiększana. Celem jest i będzie uchronienie od zapomnienia pięknych i wielkich osiągnięć naszych dziadków, ojców, matek, braci i sióstr w ciągu wieków i po 1945 roku w zakresie walki, pracy społeczno-zawodowej, życia kulturalno-oświatowego, religijnego i patriotycznego. Tą wystawą chcemy przybliżyć zwiedzającym piękną, wspólną historię i dokonania mieszkańców wielonarodowej Bukowiny.

Chętnie zapraszamy do zwiedzania nowo otwartej

placówki, w której wiele można zobaczyć i przekonać się, że my tu w Polsce kontynuujemy tradycje bukowińskie. Będziemy w dalszym ciągu zwracać się z prośbą do bukowińczyków o dostarczanie różnego rodzaju eksponatów, pamiątek w celu wzbogacenia wartości kulturowych tego regionu. Uważamy, że ta część pracy, którą tu w Zielonej Górze realizujemy, dobrze przysłuży się regionowi i naszej wspólnej historii.

Bukowińczycy zasługują na wyeksponowanie ich działalności i osiągnięć. Zawsze kiedy Ojczyzna była w potrzebie lub niebezpieczeństwie stawali w pierwszym szeregu jej obrońców. W czasie I wojny światowej właśnie bukowińczycy zorganizowali brygadę Legionów, która walczyła o wyzwolenie Polski. W 1939 r. z narażeniem własnego życia pomagali wojskom polskim i cywilnym uciekinierom przedostać się na Zachód. Dzięki temu tysiące Polaków uniknęło śmierci w Katyniu i Miednoje. W latach 1943-44 zasilili I i II Armie WP walcząc na wszystkich frontach z okupantem. Po repatriacji do Ojczyzny w 1945 roku czynnie włączyli się do odbudowy i zagospodarowania kraju współtworząc jego dobra materialne. Byli i są kontynuatorami tradycji, obyczajów i wspólnych wartości duchowych. Znaczącą rolę na Bukowinie odegrał kościół rzymsko-katolicki. Na uwagę i wyróżnienie zasługuje buko-

wińskie rzemiosło, które było i jest na wysokim poziomie. Dlatego na wystawie zajmuje znaczące miejsce.

Bukowińczycy, którzy tutaj zamieszkują, wyrażają dobrą wolę kontynuowania i pielęgnowania tradycji polskich, rumuńskich i ukraińskich. Potwierdzeniem pańskiej tezy o wspólnocie kulturowej bukowińczyków są piosenki i wiersze, które były tutaj deklamowane. Stanowią one między innymi dowód na żywotność naszej kultury, która przez wieki była kultywowana poza granicami Polski i po II wojnie światowej przeniesiona tutaj w postaci duchowej materialnej, jak stroje, pieśni, i tańce. Dom bukowiński stanowi pamiątkę wspólnej kultury. Takich obiektów architektonicznych tutaj się nie spotyka, jakkolwiek to jest dopiero początek, bo dojdzie jeszcze infrastruktura, w tym studnia i inne obiekty towarzyszące domowi. Już teraz można podziwiać spichlerz i charakterystyczną dla stylu bukowińskiego bramę.

Chciałbym jeszcze wspomnieć o jednym z punktów programu, którym było sadzenie buków. Na Bukowinie rosły buki, to muszą i u nas w Zielonej Górze rosnać. Z tej okazji zaciągaliśmy gości zasadzili na pamiątkę po jednym drzewku. Buków jest już sporo, a ostatnio doszły kolejne drzewka, pani ambasador Ireny Comaroschi i pana senatora Zbyszko Piwońskiego, tak że będą również buki na „zielonogórskiej» Bukowinie.

Na terenie wystawy można było obejrzeć, a nawet nabyć przedmioty rzemiosła artystycznego naszych rodzimych, zielonogórskich wytwórców. Poza tym można było również skosztować bigosu, który był serwowany przez jedną z zielonogórzezanek. Bardzo miłym akcentem był poczęstunek chlebem. Jak nakazuje tradycja, po przecięciu wstęgi i poświęceniu domu przez księdza dra Henryka

Dworaka można było skosztować bukowińskiego chleba, który upiekły wichowianki z Wichowa w takim piecu, jak to się piekło na Bukowinie. Tym chlebem częstowały dzieci. Zgodnie z tradycją, wchodzący do nowego domu, był częstowany świeżo upieczonym chlebem, by nigdy nie zaznał w nim głodu.

Działaniem Stowarzyszenia objęte są, w sposób szczególny, skupiska Polaków w polnych kolekcjach znajduje się książka, której pan jest autorem. Traktuje ona o sprawach związanych z Bukowiną, jej mieszkańcami w przeszłości i obecnie. W Polsce jest kilku autorów, którzy piszą o Bukowinie. Moja książeczka pt. „Losy Polaków z Bukowiny» również cieszy się dosyć dużym zainteresowaniem, do tego stopnia, że już nie mam ani jednego egzemplarza, wszystkie 500 bardzo szybko się rozeszły. Myślę o wydrukowaniu kolejnego wydania. W pierwszym wydaniu pokazane są losy bukowińczyków i Bukowiny, udział Polaków z tej krainy w pomocy udzielanej swoim rodakom w 1939 roku oraz losy uchodźców, którzy żyją w Ojczyźnie. W drugim zamierzam znacznie poszerzyć tematykę bukowińską. Ale nie jestem jedynym autorem. Na te tematy piszą między innymi pan prof. dr hab. Tadeusz Dubicki (Zakład Historii Najnowszej Uniwersytetu Łódzkiego) i pan dr Krzysztof Dach z Krakowa, a ostatnio taką książeczkę napisał pan Edward Skowroński.

Słowa uznania i podziękowania należą się pani Helenie Jankowskiej, tłumaczowi przysięgiemu przy Sądzie Wojewódzkim w Poznaniu, za pomoc w organizacji otwarcia domu bukowińskiego oraz sprawnym nawiązaniu kontaktów z przedstawicielami Ambasady Rumunii w Warszawie.

Zapisał
Lucjan FOKSZAN –
historyk sztuki urodzony
w Czerniowcach
na Bukowinie.

m. Zielona Góra.

Na zdjęciach: pod czas spotkania w Towarzystwie.

Przysmaki świąteczne

Ciasta wielkanocne

Chlubą „święconego”, a zarazem kuchni polskiej były jednak przede wszystkim świąteczne ciasta, wśród których miejsce najważniejsze zajmowały i zajmują dotychczas baby wielkanocne i mazurki.

Z bab pieczonych według skomplikowanych receptur, nierzadko z kopy – 60 żółtek, najbielszej mąki, wyborowego masła, z dodatkiem wonnych korzeni, słynęło staropolskie święcone.

Pieczenie bab było całym, wielkim obrzędem domowym. Bo gdy rosły w cieple, otulone w puchowe piernaty, nie wolno było otwierać drzwi ani okien, aby ciasta nie „zaziębić”. Nie dozwolone były przeciągi i trzaskanie drzwiami. Chodzono na palcach i mówiono szeptem, bo każdy gwałtowny ruch, a nawet hałas mógł sprawić, że ciasto opadnie. Podobne ceremonie towarzyszyły wkładaniu i wyjmowaniu z pieca gotowych już bab. Gospodynie przeżywały przy tym wielkie emocje, bo baba z zakalcem, przypa- lona lub zbyt blada, zbyt mało lub zbyt dużo wyrosnięta kompromitowała panią domu.

Gotowe baby układano delikatnie na poduszkach i póki nie ostygły nie pozwalano zbliżyć się do nich, aby nie uszkodzić ciasta. Na ostatku baby pięknie lukrowano.

Były nie tylko znakomite, ale dzięki swym kształtom i grubym czapom z białego i różowego lukru wspaniale zdobiły wielkanocne stoły.

Może warto zainteresować się zamieszczonymi poniżej przepisami na słodkie przysmaki i raz do roku ich przygotować.

BABA MUŚLINOWA

24 żółtka; 300 g cukru; 250 g mąki; 60 g drożdży; 7 szklanki letniego mleka; 1 łyżka mąki i 1 łyżeczka cukru (do zaczynu); 1 łyżka proszku wanilii; 100 g masła oraz masło do wysmarowania formy.

Żółtka wbić do emaliowanego garnka, dodać cukier i ubijać na parze (wstawiając garnek do większego naczynia z gorącą wodą) na biały gęsty krem. Drożdże rozetrzeć z mąką i cukrem, zalać letnim mlekiem, pozostawić w cieple do wyrośnięcia. Podrośnięte połączyć z ubitymi żółtkami, dodać wanilię i stopniowo lekko ogrzaną mąkę.

Ciasto ubijać 30 minut, dodać letnie roztopione masło i znów ubijać przez 30 minut.

Przygotowane w ten sposób ciasto pozostawić w cieple do wyrośnięcia. Gdy podwoi swą objętość przełożyć do wysmarowanej masłem formy do połowy wysokości. Gdy rosnąć wypelni formę po brzegi, bardzo ostrożnie, unikając wstrząsów, wstawić do nagrzanego piekarnika. Piec w średnio gorącym piekarniku 60-70 minut, sprawdzając patyczkiem. Kiedy wkluty i wyjęty patyczek jest suchy - baba jest upieczona. Gotową babę oprószyć obficie cukrem pudrem lub ostudzoną polukrować.

PASCHA: 600 g twarogu; 100 g cukru; 3 jaja; 100 g śmietany; 10 g żelatyny; kilka łyżek soku owocowego.

Twaróg zemleć w maszynce, dodać śmietanę i sok owocowy, wymieszać. Żelatynę namoczyć w zimnej wodzie, a następnie rozpuścić w małej ilości gorącej wody. Jaja umyć, oddzielić żółtka i utrzeć je z cukrem. Twaróg, żółtka i żelatynę starannie razem utrzeć. Z białek ubić bardzo sztywną pianę i połączyć z masą serową. Przełożyć do salaterki i mocno oziębć. Przed podaniem polać sokiem owocowym.

SERNIK KRAKOWSKO-LWOWSKI

Ciasto kruche: 300 g mąki; 120 g masła; 1 żółtko; 70 g cukru pudru. Masa serowa: 1000 g tłustego, niekwaśnego twarogu; 7-8 jaj; 80 g masła; 250 g cukru; wanilia; 3-4 łyżki mąki ziemniaczanej; 100 -150 g rodzynek; 2 łyżki posiekanej skórki pomarańczowej, usmażonej w cukrze; zapach migdałowy; tłuszcz do formy. Posiekać masło z mąką, dodać żółtko, cukier puder – zagnieść ciasto, oziębć.

W tym czasie przetrzeć przez sito twaróg lub zemleć w maszynce. Rozetrzeć masło.

Do zmielonego twarogu dodawać stopniowo po jednym jajku, po łyżce masła i cukru.

Na końcu dodać mąkę kartoflaną, zapach, rodzynek. Wszystko razem wymieszać.

Oziębione ciasto rozwałkować i ułożyć go równomiernie w wysmarowanej tłuszczem blasze. Placek kruchy pokryć masą serową. Piec w średnio gorącym piekarniku 45-60 m.

Wyżej wskazane wypieki tradycyjne zdobyły stoły wielkanocne w rodzinach KUCZABIŃSKICH od wieków w Krakowie, Lwowie i Czerniowcach.

POLECAMIŻYCZĘ SMACZNEGO „ŚWIECONEGO”!
Jadwiga KUCZABIŃSKA.

PODZIĘKOWANIE

dla W Sz P Antoniny TARASOWEJ

Redaktora Naczelnego „Gazety Polskiej Bukowiny” za aktywną działalność, poświęcenie i oddaną pracę na rzecz rozwoju kultury polskiej na terenie Bukowiny z okazji swego pięknego Jubileuszu, pierwszych 60 lat życia dla ludzi, słowa polskiego i całej Polonii Bukowińskiej

Prezes Zarządu Głównego Obwodowego Towarzystwa Kultury Polskiej im. Adama Mickiewicza doc. Władysław Strutyński.

Czerniowce, Dom Polski 11 marca 2008 r.

Rodacy, koledzy, miłośnicy „Gazety Polskiej Bukowiny” z okazji pięknego Jubileuszu Dla Pani Redaktor Antoniny Tarasowej

Wiosna niech z sobą kwiaty pachnące dla naszej Antoniny przyniesie. Lato wychnienie da i słońce, niech złota Ją cieszy jesień.

gdy do redakcji rankiem spieszy.

Przyjmie tych życzeń serdecznych tyle i ... jeszcze jedno Ci powiemy: życzymy, by od dzisiaj artykuły Twoje były same najlepsze i «до теми».

Zarząd Główny Obwodowego Towarzystwa Kultury Polskiej im. Adama Mickiewicza
Redakcja „Gazety Polskiej Bukowiny”.

Spotkania Muzyczne

We Lwowie 23-25 lutego odbyły się III Spotkania Muzyczne Młodzieży Polskiej i Ukraińskiej

Występy młodych wykonawców był: w Filharmonii Lwowskiej. Organizatorami Spotkań są: Filharmonia Lwowska, Fundacja Cultura Animi z Warszawy oraz Instytut Polski w Kijowie. Jest to kontynuacja poprzednich Spotkań, które odbyły się w lutym i listopadzie 2006 r. Ich celem przede wszystkim było stworzenie dla szczególnie uzdolnionej młodzieży możliwości koncertowania oraz promowanie młodych

polskich talentów artystycznych na forum międzynarodowym.

Z Polski wystąpiło 7 uczestników. Wszyscy są wielokrotnymi laureatami różnych konkursów muzycznych.

Odbyło się cztery koncerty w Filharmonii Lwowskiej oraz w Akademii Muzycznej we Lwowie.

Piotr PAPROCKI, członek Zarządu Fundacji Cultura Animi z Warszawy.

Jan BRZECHWA

Wiosna idzie

Przyleciały skowroneczki z radosną nowiną zaśpiewały, zawołały ponad oziminą.
- Idzie Wiosna! Wiosna idzie! Śniegi w polu giną. Przyleciały bocianiska w bielutkich kapotach, klekotały, ogłaszały na wszystkich płotach - Idzie Wiosna! Wiosna idzie! po łakach, po płotach. Przyleciały jaskółeczki kołem świergotwały., - Idzie Wiosna” Wiosna idzie! Prowadzi ją słońce.

CHWILA PAMIĘCI

9 lutego 2008 r. odszedł od nas Człowiek, obywatelka Bukowiny, Polka, jedna z tych, którzy odbudowali nasz dowojenny, współczesny Dom Polski. Nieochronnie wykrusza się powoli krąg najbliższych współpracowników Domu Polskiego.

Długie życie

śp. Gizi Kmieć

było czynne i bogate. W życiu rodzinnym – przykład kochającej żony i matki, wyśmienitej gospodyni i dostojnej pani domu.

Razem z mężem – p. Józefem wychowała trzech synów i dwie córki na wspaniałych ludzi z mocnymi zasadami moralnymi. Społecznie jako wierna parafianka aktywnie działała w ciężkich dla naszego kościoła parafialnego czasach w obronie kościoła przed

zamknięciem.

Ci, którzy bliżej znali panią Gizelę, czy choćby mieli możność zetknięcia się z Nią, pamiętają Jej uśmiech, Jej pogodę ducha, ogólną przychylność, a członkowie Towarzystwa – wspaniałe wyroby cukiernicze na spotkaniach przy kawie w Domu Polskim. Do końca życia była nieodłączną i ważną częścią Domu Polskiego. Motyw religijno-patriotyczny przewijał się przez całe Jej życie.

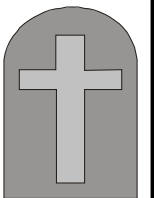
Wiadomość o przedwczesnym odejściu z życia Tej wspaniałej, uroczej i mądrej Kobiety parafianie,

członkowie Towarzystwa, przyjaciele i znajomi przejęli z głębokim smutkiem.

Określenie pamięci o Człowieku, który odszedł od nas, „chwilą pamięci” jest określeniem tylko dla druku, ale nadrukowane, dąży do szerszego koła ludzi, do Czytelników w całym obwodzie i jeszcze dalej, żeby swoją treścią o tak wspaniałych ludziach pozostawić głęboki ślad i pamięć na długo w sercach wielu osób.

Bardzo serdeczne wyrazy żalu i współczucia całej Rodzinie Zmarłej składają:

członkowie Towarzystwa Kultury Polskiej im. A. Mickiewicza, Redakcja „Gazety Polskiej” i parafianie.

20 lutego 2008 r. w Czerniowcach odszedł od nas szlachetny Pan Karol GRZYMSKI.

Urodził się w m. Łużany (rajon Kicmański) w katolickiej rodzinie, był człowiekiem bardzo głębokiej wiary, i to zachowanie razem z żoną Adelą zaszczytali swoim dzieciom Władowi i Janowi. Władek w tej chwili jest księdzem.

Pan Karol całe swoje życie pracował jako spawacz. Jego praca została odznaczona wysoką państwową nagrodą – «Орденом Трудової Слави» 3. stopnia.

K. GRZYMSKI był jednym z fundatorów Towarzystwa Kultury Polskiej im.A.Mickiewicza, członkiem Zarządu Głównego Obwodowego TKP, i pamięć o Nim pozostanie w naszych sercach.

Serdeczne wyrazy współczucia całej rodzinie Grymskich składa

Towarzystwo Kultury Polskiej im.A.Mickiewicza.

GAZETA POLSKA

Bukowiny

«Газета польська Буковини»

Реєстр. св-во серія ЧЦ №346-26р

Засновник:
Чернівецька обласне Товариство польської культури ім. А.Міцкевича

Wydawca: Redakcja pisma «Bukowina».

«Газета польська Буковини»
виходить раз на місяць.

Газета розповсюджується через первинні організації Товариства польської культури ім. А.Міцкевича і продається у римо-католицькому костелі в Чернівцях та у костелах області. Ціна договірна.

Za treść reklam i ogłoszeń redakcja nie ponosi odpowiedzialności, rękopisów nie zwraca i pozostawia sobie prawo do skrótów i korekt.

Materiały podpisane nie zawsze odpowiadają opinii redakcji.

Rada Redakcyjna:

Władysław STRUTYŃSKI
Antonina TARASOWA
Katarzyna DROZDEK
Orest KLAJNYK

Anna KYSELYCZUK
Maria MALICKA
Gizela SZENDEROWA
Walentyna WYSZNIAK

Adres redakcji:
58000 Czerniowce, ul.Ukraińska 22 p.22.

Zespół redakcyjny:

Antonina TARASOWA (Redaktor Naczelny)
Władysław Strutyński,
Lucja Uszakowa, Sergij Szwydiuk,
Andrzej Goruk, Piotr Żukowski,
Oleg Slusar, Tomasz Kałuski,
Walentyna Karpiak.

Адреса редакції:
58000 м.Чернівці, вул.Українська, 22, к.22.

Tel. : 0372/ 52-52-78, tel./fax : 0372/ 55-26-59.